

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 4.12.2006
KOM(2006) 724 v konečnom znení

OZNÁMENIE KOMISIE RADE A EURÓPSKEMU PARLAMENTU

o všeobecnom prístupe, ktorý umožní partnerským krajinám Európskej susedskej politiky (ESP) účasť v agentúrach Spoločenstva a programoch Spoločenstva

oznámenie komisie rade a Európskemu parlamentu

o všeobecnom prístupe, ktorý umožní partnerským krajinám Európskej susedskej politiky (ESP) účasť v agentúrach Spoločenstva a programoch Spoločenstva

Úvod:

Dôležitou kapitolou Európskej susedskej politiky (ESP) je možnosť partnerských krajín ESP zúčastňovať sa niektorých politík a programov Spoločenstva alebo nadviazať s nimi užšiu spoluprácu. Toto zapojenie môže mať dve formy:

- Účasť krajiny ESP alebo jej štatút pozorovateľa v konkrétnych agentúrach alebo iných orgánoch, ktoré sa podielajú na riadení politík Spoločenstva (napríklad Európska námorná bezpečnostná agentúra, Európska environmentálna agentúra, Európske stredisko pre monitorovanie rasizmu a xenofóbie, Dozorný orgán pre program Galileo atď.) alebo spolupráca s nimi;
- Začlenenie partnerov ESP do implementácie politík Spoločenstva (napríklad výskum a vývoj, ochrana spotrebiteľa, informačná spoločnosť, hospodárska súťaž a inovácia atď.). V prípade každého programu bude potrebné rozhodnúť, či by účasť partnerských krajín ESP mala byť financovaná samotnými krajinami (ako je to v prípade členov Európskeho hospodárskeho priestoru) alebo z rozpočtu EÚ (bud' z príslušných vnútorných zdrojov programu, ak je takáto možnosť ustanovená v príslušných právnych základoch, alebo prostredníctvom finančných prostriedkov vyčlenených v rámci Európskeho nástroja susedstva a partnerstva – ENPI).

Komisia vykonala komplexný prieskum existujúcich agentúr a programov s cieľom posúdiť možnosti na pokrok v týchto oblastiach. Na uvedenom základe sa v tomto oznámení navrhujú dva rozdielne prístupy, z ktorých jeden sa týka účasti v agentúrach Spoločenstva a druhý účasti v programoch Spoločenstva.

Pokiaľ ide o prvý z nich, bude potrebné dojednať samostatné dohody medzi každým partnerom ESP a každou agentúrou. Pokiaľ ide o druhý prístup, s cieľom vyhnúť sa ľažkopádnemu procesu prijímania množstva rozhodnutí v radách pre spoluprácu alebo v asociačných radách, ktorími by sa stanovili podrobne technické podmienky účasti každej krajiny v každom programe na základe individuálneho posúdenia, sa v tomto oznámení počíta s dvojfázovým prístupom vychádzajúcim zo skúseností s krajinami v predvstupovom období. V prvom rade sa Komisia bude usilovať o získanie mandátu, aby mohla dojednať všeobecný protokol umožňujúci účasť ku každej z dohôd o partnerstve a spolupráci alebo dohôd o pridružení, pričom začne s tými partnermi ESP, s ktorými už boli dohodnuté akčné plány ESP. Tieto protokoly po ich ratifikácii poskytnú pevný právny základ pre oveľa jednoduchší proces uzatvárania memoránd o porozumení týkajúcich sa konkrétnych programov s partnermi ESP, v ktorých sa ustanovia podrobnosti účasti v programoch v záujme oboch strán. Individuálny prístup k jednotlivým prípadom je nadálej možný, ale vyhradený pre prioritné prípady.

Komisia má v úmysle predložiť odporúčania týkajúce sa konkrétnych mandátov pre dodatkové protokoly k dohodám o partnerstve a spolupráci alebo dohodám o pridružení na jar 2007.

Súvislosti

V strategickom dokumente o európskej susedskej politike z 12. mája 2004¹ bol stanovený cieľ politiky umožniť 16 partnerom ESP (Alžírsko, Arménsko, Azerbajdžan, Bielorusko, Egypt, Gruzínsko, Libanon, Líbya, Izrael, Jordánsko, Moldavsko, Maroko, Sýria, Palestínska samospráva, Tunisko a Ukrajina) účasť na príslušných programoch Spoločenstva. V strategickom dokumente sa uvádzá, že Komisia „vykonáva prieskum programov a agentúr EÚ, kde by účasť susedských krajín mohla byť v záujme rozšírenej EÚ a susedských krajín“. Obsahuje vysvetlenie, že „v rámci Európskej susedskej politiky sa uvažuje o postupnom otváraní niektorých programov Spoločenstva na základe spoločných záujmov a dostupných zdrojov“. V dokumente sa tiež uvádzá, že „niektorí partneri preukázali záujem zúčastňovať sa, len ako pozorovatelia, na niektorých fórách Spoločenstva o spolupráci alebo zákonodarstve“. Dňa 14.júna 2004 Rada podporila túto stratégii.

Akčné plány ESP, ktoré boli doteraz dohodnuté a ktoré sú platné v prípade desiatich partnerov ESP (Arménsko, Azerbajdžan, Gruzínsko, Izrael, Jordánsko, Moldavsko, Maroko, Palestínska samospráva, Tunisko a Ukrajina) alebo ktoré sú v súčasnosti v procese prijímania (Egypt, Libanon), obsahujú štandardnú formuláciu, ktorej účelom je, aby ESP otvárala nové partnerské perspektívy vrátane „možností postupného otvárania príslušných programov Spoločenstva alebo posilnejnej spolupráce v ich rámci“. Jeden z akčných plánov ESP tiež obsahuje špecifickú formuláciu, ktorá zaväzuje Európske spoločenstvo „vykonať celkový prieskum všetkých programov a orgánov Spoločenstva s cieľom otvoriť ich účasti [partnera ESP]“.

Konkrétna voľba jednotlivých programov a agentúr, na ktorých sa jednotliví partneri ESP môžu zúčastniť, závisí od identifikácie zodpovedajúcich záujmov medzi Európskym spoločenstvom, partnermi ESP a príslušnými agentúrami, ako aj od výsledku rozhovorov v rámci programov, agentúr a krajín.

Toto oznamenie poskytuje súhrnné informácie o agentúrach a programoch, ktoré sú vhodné na potenciálnu účasť partnerov ESP, a jeho cieľom je stanoviť všeobecný prístup, ako dosiahnuť uvedený cieľ politiky.

Odôvodnenie

Účasť partnerských krajín ESP v agentúrach a programoch Spoločenstva poskytuje obrovské možnosti ďalšieho posilňovania Európskej susedskej politiky.

Niekteré z agentúr môžu mať záujem o odborné znalosti partnerov ESP, zatiaľ čo pre iné bude cieľ Európskej únie podnietiť a podporiť regulačnú a administratívnu reformu a tvorbu inštitúcií v susedských krajinách prostredníctvom ESP predstavovať najvyšší záujem Spoločenstva. Splnenie požiadaviek účasti na činnosti v agentúrach Spoločenstva – ako je napríklad approximácia s *acquis* Spoločenstva alebo vytvorenie príslušných národných inštitúcií s dostatočnou kapacitou – bude v mnohých prípadoch zohrávať úlohu katalyzátora a

¹ Oznámenie KOM(2004) 373, konečné znenie.

raziť cestu smerom k reformám a modernizácii v príslušných sektورoch. Často tiež bude účinným prostriedkom pri presadzovaní zблиžovania partnerov ESP s normami, štandardmi, osvedčenými postupmi a právnymi požiadavkami EÚ. Týmto k prístupu automaticky patrí prírok pozitívnej podmienenosťi. Účasť sa zhoduje s cieľom ESP predstaviť vnútorné politiky EÚ aj externe na podporu prosperity, stability a bezpečnosti v susedských krajinách.

Niekteré programy Spoločenstva, kde to umožňujú právne základy, už boli selektívne otvorené, aby umožnili účasť kandidátskym krajinám a predkandidátskym krajinám, ako aj krajinám EHP a Švajčiarsku. Predošlé skúsenosti s nečlenskými krajinami ukázali, že ich účasť na programoch Spoločenstva môže mať veľmi pozitívne vplyvy. Na úrovni politiky a regulácie táto účasť podporila rozvoj a prijatie stratégie v mnohých politických oblastiach, ktoré súvisia s reformou a transformáciu. Podnietila partnerské krajinu, aby prijali nové modely pre konzultácie a zapojenie súkromného sektora. Politickým činiteľom z tretích krajin umožnila väčší prístup k špecializovaným sietiam a vystavila ich praktickým aspektom vytvárania politiky v EÚ. V niektorých prípadoch to viedlo k vytvoreniu nových inštitúcií, v iných k posilneniu administratívnej kapacity a zákonnej moci v už existujúcich inštitúciách. Bola nástrojom pri odovzdávaní osvedčených postupov. Nakoniec, táto účasť zviditeľnila ešte viac Európsku úniu v tretích krajinách.

Právne podmienky

Zakladajúce nariadenia (štatúty) agentúr často obsahujú možnosť účasti tretích krajin.

Právne základy programov Spoločenstva mnohokrát poskytujú možnosť účasti pre tretie krajinu (t.j. obsahujú „klauzulu o otvorenosti“).

Navyše, je nutné uzavrieť záväzné dohody podľa medzinárodného práva, ktoré určia všeobecné podmienky účasti partnerov ESP.

Účasť v agentúrach Európskeho spoločenstva

Európske spoločenstvo a Európska únia doposiaľ zriadili 21 iných ako výkonných agentúr v príslušných oblastiach pôsobnosti, na základe rôznych právnych základov prvého piliera. Tri ďalšie sa práve zriadijú. Tieto agentúry sú často financované z rozpočtu Spoločenstva. Niektoré sa financujú sami. Tri ďalšie takéto orgány sú založené na ustanoveniach druhého piliera a fungujú pod kontrolou Rady s rozpočtom, ktorý je výlučne hradený z národných príspevkov členských štátov EÚ. Tri ďalšie orgány sú založené na ustanoveniach tretieho piliera. Celkovo sa to rovná 30 rozličným orgánom a agentúram (pozri Prílohu A).

Európsku regulačnú agentúru možno definovať ako nezávislý právny subjekt, ktorý vytvoril zákonodarca, aby pomohol regulovať určitý sektor na európskej úrovni a pomohol implementovať určitú politiku Spoločenstva. Plnením svojich úloh napomáha vylepšovať spôsob, akým sa uplatňujú pravidlá v EÚ.

V mnohých prípadoch ich zakladajúce nariadenia obsahujú štandardné ustanovenie o tom, že „agentúra je otvorená účasti tretích krajin, ktoré uzavreli dohody s Európskym spoločenstvom, ktorými sa ustanovuje prijatie a uplatňovanie práva Spoločenstva týmito krajinami v oblasti, ktorú pokrýva základný akt. Na základe týchto dohôd sa vypracujú dojednania, ktoré spresnia najmä povahu a spôsob účasti týchto krajin na práci agentúry,

vrátane ustanovení o účasti v niektorých interných orgánoch, finančných príspevkoch a zamestnávaní personálu². Vždy to však bude znamenať účasť bez hlasovacieho práva v ich rozhodovacích orgánoch. Rovnako, účasť na činnosti agentúry nebude automaticky viest' k členstvu v danej agentúre.

Ked'že európsky zákonodarca zriaďuje každú agentúru prostredníctvom príslušnej sekundárnej legislatívy, ktorá stanovuje špecifické ustanovenia pre každú agentúru, zákonodarca stanovuje odlišné podmienky účasti tretích krajín v závislosti od sektora, v ktorej je príslušná agentúra činná (pozri Prílohu B).

Vytvorenie politiky pre účasť partnerov ESP

Nevyhnutné bude prerokovať konkrétnie dojednania o účasti jednotlivých partnerských krajín ESP v jednotlivých agentúrach, pričom sa určia a zväžia záujmy Spoločenstva a konkrétneho partnera ESP. Začlenenie partnerov ESP do agentúr, v ktorých je účasť možná, bude musieť byť postupné a výberové a do úvahy sa bude brať vzájomný prospech takejto účasti, ako aj podmienky účasti na činnosti. Predpokladom je zváženie absorpčnej kapacity agentúry. Komisia posilní svoje kontakty so všetkými partnermi ESP, aby mohla určiť ich potenciál pre selektívnu účasť v agentúrach Spoločenstva, na základe priority, ktorú každá partnerská krajina veci prisudzuje, a jej dlhodobého záväzku podporovať účasť. Využívaním pravidelného dialógu v rozličných orgánoch, ktoré boli zriadené na základe dohôd o partnerstve a spolupráci alebo dohôd o pridružení (t.j. rady, výbory a podvýbory pre spoluprácu a asociačné rady, výbory a podvýbory), budú partnerské krajiny ESP podporované, aby identifikovali a prezentovali svoje konkrétnie záujmy a kapacitu zúčastňovať sa na práci agentúr Spoločenstva.

Paralelne s prípravou formálnych dohôd, ktoré partnerom ESP umožnia účasť v agentúrach Spoločenstva, bude asi nutné preskúmať a podporiť aj iné prístupy pri postupnom posilňovaní technickej spolupráce agentúr so susednými krajinami a pri ich príprave na možnú účasť. Táto úloha bude vyžadovať náležité zapojenie správnych rád príslušných agentúr.

Bez toho, aby bol dotknutý výsledok konkrétnejších konzultácií, sa Komisia domnieva, že pre partnerov ESP majú najbezprostrednejší význam tieto aktivity agentúr Spoločenstva:

- Účasť v Európskej agentúre pre bezpečnosť sietí a informácií (ENISA) si vyžiada prijatie a zavedenie legislatívy Spoločenstva v oblasti bezpečnosti sietí a informácií, ale bude umožnená všetkým zainteresovaným partnerom. Európski partneri ESP, ktorí podpísali Chicagský dohovor³ a súhlasili s prijatím a uplatňovaním práva Spoločenstva v príslušnej oblasti, sa môžu zapojiť do Európskej agentúry pre bezpečnosť letectva (EASA). Tretím krajinám, ktoré s Európskym spoločenstvom uzavorili sektorové dohody, možno udeliť status špeciálneho pozorovateľa v EASA. Niektoré z týchto tretích krajín už na určitej úrovni spolupracujú ako členovia Združených leteckých úradov (JAA), keďže EASA je tiež členom JAA od roku 2003. Navyše, európski partneri ESP, ktorí nie sú členmi JAA, ako aj neeurópske krajiny, môžu spolupracovať s EASA prostredníctvom pracovných dohôd, ktoré budú uzatvorené ako administratívne dohody medzi úradmi pre civilné

² Táto štandardná klauzula sa nachádza aj v článku 24 návrhu medzinárodnnej dohody o vytvorení rámca pre európske regulačné agentúry predloženého Komisiou, Oznámenie z 25. februára 2005, KOM(2005) 59, konečné znenie.

³ Dohovor o medzinárodnom civilnom letectve (Chicagský dohovor) zo 7. decembra 1944.

letectvo a agentúrou, aby tak umožnili efektívnejšie overovacie procedúry a uľahčili certifikáciu leteckých produktov. Nakoniec, partneri ESP so značnou leteckou produkciou môžu s Európskym spoločenstvom uzatvoriť dohody o vzájomnom uznávaní, týkajúce sa ich záverov o certifikácii a tak sa tešíť z vysokej miery regulačnej a administratívnej spolupráce s EASA. Pod podmienkou, že so Spoločenstvom uzatvorili zmluvy o prijatí a uplatňovaní práva Spoločenstva, partneri ESP sa môžu zapojiť do Európskej námornej bezpečnostnej agentúry (EMSA) a európski partneri ESP do Európskej železničnej agentúry (ERA). Podobne, účasť partnerov ESP na činnosti Európskeho úradu pre bezpečnosť potravín je podmienená prijatím a uplatňovaním súboru právnych predpisov EÚ, ktoré sa vzťahujú na bezpečnosť potravín a krmív⁴. Európska environmentálna agentúra (EEA) – agentúra Spoločenstva, ktorá má v súčasnosti po pristúpení Švajčiarska 32 členov – v súčasnosti skúma možnosti účasti vybraných krajín ESP na niektorých činnostiah EEA. Aktuálne dáva prioritu spolupráci s partnermi ESP v regionálnych procesoch spolupráce (ako napríklad proces „Životné prostredie pre Európu“ pod vedením EHK OSN, aktivity v oblasti životného prostredia v rámci euro-stredomorského procesu alebo Čiernomorskej komisie).

- V súčasnosti nie je možná účasť partnerov ESP v niektorých agentúrach Spoločenstva, ktoré sa obmedzujú na podporu členských štátov ES pri zavádzaní niektorých vnútorných politík Spoločenstva ako je, napríklad, Európske stredisko pre rozvoj odborného vzdelávania (Cedefop), Úrad pre harmonizáciu vnútorného trhu (OHIM) alebo Úrad Spoločenstva pre odrody rastlín (CPVO).

Hlavným účelom iných agentúr je práve spolupráca s tretími krajinami, vrátane partnerov ESP, ako je to napríklad v prípade Európskej nadácie pre odborné vzdelávanie (ETF). Keďže partneri ESP sú evidentne náprotivkami takýchto agentúr ES, nemôžu sa v nich zúčastňovať ako pozorovatelia alebo podobne.

Niektoré iné agentúry v súčasnosti iba uvažujú o selektívnej spolupráci s tretími krajinami ako externými partnermi v špecifických činnostiah. O podrobnostiach takejto spolupráce rozhoduje správna rada príslušnej agentúry. Napríklad, ad hoc spolupráca partnerov ESP v rozličných aktivitách, ako sú expertné výbory, semináre a prieskumy Európskej nadácie pre zlepšovanie životných a pracovných podmienok (Eurofound) sa zdá byť žiaduca a vhodná. Možno tiež uvažovať o účasti na informačných aktivitách a národných informačných sieťach Európskej agentúry pre bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci (EU-OSHA). Keď také agentúry, ako je Európske stredisko na prevenciu a boj s nákažlivými chorobami (ECDC), ktoré v súčasnosti neformálne spolupracujú s partnermi ESP na vybraných otázkach, ako napríklad vtácia chrípka, ukončia svoju súčasnú štartovaciu fázu, budú v pozícii umožniť ďalekosiahlejšiu účasť partnerov ESP. Nariadenie, ktorým sa zriaďuje Agentúra pre kontrolu rybného hospodárstva Spoločenstva (CFCA), umožňuje spoluprácu s tretími krajinami pri kontrole a inšpekciách v oblasti rybného hospodárstva.

Situácia a potenciál pre účasť partnerských krajín ESP⁵ sú tak medzi agentúrami rôzne.

V mnohých prípadoch bude potrebný postupný prístup počínajúc spustením programov spolupráce, ktoré by oboznámili partnerské krajinu ESP s prácou agentúr. Ich cieľom by bolo

⁴ 375 smerníc o bezpečnosti potravín a krmív, 95 smerníc o zdraví zvierat, 84 smerníc o zdraví rastlín, ako aj približne 400 nariadení a množstvo rozhodnutí a odporúčaní.

⁵ Výraz „partnerské krajinu“ používaný v tomto oznamení zahŕňa aj Palestínsku samosprávu.

uskutočniť nevyhnutné prípravy týkajúce sa prijatia *acquis* Spoločenstva a posilnenia administratívnej kapacity tam, kde je to podmienkou účasti. Až následne a na základe skúseností získaných počas programov spolupráce, by bolo vhodné zvážiť uzavorenie dohody o účasti na práci príslušných agentúr.

Hoci nie sú otvorené členstvu partnerských krajín ESP, Európsky policajný úrad (Europol), Európska jednotka pre justičnú spoluprácu (Eurojust) a Európska agentúra pre riadenie operačnej spolupráce na vonkajších hraniciach členských štátov EÚ (Frontex) ponúkajú zaujímavé možnosti spolupráce. S mnohými tretími krajinami, vrátane Ruskej federácie, boli uzavorené dohody o spolupráci, zatiaľ čo s inými krajinami, ako sú napríklad Spojené štáty americké alebo Chorvátsko, boli uzavorené operačné dohody. Pri výbere partnerských krajín sa zohľadňujú ako priority politiky vonkajších vzťahov Európskej únie, tak aj priority založené na operačných potrebách.

Účasť v programoch Európskeho spoločenstva

Komisia riadi množstvo programov Spoločenstva v rôznych sektورoch (napr. Aeneas, Tempus, Erasmus Mundus), ktoré sú vytvorené konkrétnie na podporu tretích krajín, najmä partnerov ESP. Tieto externé programy nie sú predmetom tohto oznámenia.

Toto oznámenie sa týka výlučne interných programov Spoločenstva, ktoré boli vytvorené pre osah členských štátov EÚ a na podporu vnútorných politík Európskeho spoločenstva. Tieto programy sú integrovaným súborom aktivít, ktoré prijalo Európske spoločenstvo na podporu spolupráce medzi členskými štátmi v rozličných oblastiach, počas obdobia niekoľkých rokov, aby sa dosiahli ciele stanovené Spoločenstvom. V zásade sú vytvárané výhradne pre členské štáty na základe konkrétneho pridelenia prostriedkov zo všeobecného rozpočtu EÚ. Avšak, nariadenia zriadené tieto programy v mnohých prípadoch umožňujú účasť tretích krajín za predpokladu, že sú splnené isté podmienky. Navyše, v závislosti od ich zamerania, niektoré interné programy majú vonkajší rozmer.

Európske inštitúcie v súčasnosti zriadené nové programy Spoločenstva, ktoré budú financované v rámci finančného výhľadu na roky 2007-2013. Tieto programy sú čiastočne uvedené v oznámení Komisie z 22. mája 2006⁶, ktoré sumarizuje balík legislatívnych návrhov, o ktorých sa má rozhodnúť. Avšak, toto oznámenie nezahŕňa legislatívne návrhy, o ktorých sa politická dohoda dosiahla až po 17. máji 2006. V súčasnosti sa vynára presnejší obraz, keďže legislatívny proces pre mnohé z nových programov stále prebieha. Preto je možné zostaviť iba predbežný zoznam príslušných právnych základov (príloha C), ktorý sa ešte môže zmeniť.

V mnohých prípadoch nové programy Spoločenstva nahradia prebiehajúce programy, ktorým končí platnosť na konci roka 2006. Súčasné oznámenie sa preto sústreďuje iba na programy s účinnosťou po skončení tohto roka.

Mnohé z týchto právnych základov stanovujú, že program možno „otvoriť“ účasti tretích krajín, ak to umožňujú dohody. Niektoré z týchto „klauzúl o otvorenosti“ konkrétnie formulujú spôsobilosť tretích krajín (najmä krajín v rámci ESP) pre účasť „v súlade s podmienkami stanovenými v príslušných dohodách, ktoré určujú všeobecné zásady účasti na programoch Spoločenstva“.

⁶ SEK(2006) 665.

Existujúce dohody o partnerstve a spolupráci s partnermi ESP neobsahujú ustanovenia týkajúce sa programov Spoločenstva. Preto sa zdá byť potrebné uzavrieť k týmto dohodám protokoly, ktoré budú v súlade najmä s článkom 300 Zmluvy o vytvorení Európskeho spoločenstva a budú obsahovať odkaz na vnútorné právne základy pre rozličné dotknuté programy Spoločenstva. Tieto protokoly by obsahovali rámcové dohody stanovujúce všeobecné podmienky účasti partnerov ESP a slúžili by ako základ memoranda o porozumení, ktoré by objasňovalo konkrétnie technické, finančné a administratívne dojednania o účasti jednotlivých partnerov ESP v konkrétnych programoch.

Vytvorenie konzistentnej politiky pre zapojenie partnerov ESP

Na účasti v rozličných programoch Spoločenstva budú mať partnerské krajiny ESP a Spoločenstvo rôzny záujem a osoh. Na základe stručného prehľadu oblastí politiky možno konštatovať toto:

- Rámcový program pre konkurencieschopnosť a inováciu (CIP), spolu so svojou zložkou podnikanie a inovácie, predstavuje výraznú zmenu v podpore podnikania v rámci Európskeho spoločenstva. Účasť partnerských krajín ESP bude možná, podmienená bilaterálnymi dohodami.
- Potom, ako sa upevní riadenie jeho ďalšieho nového podprogramu „Inteligentná energia - Európa“, môže byť účasť v ňom tiež predmetom osobitných dohôd.
- To isté platí aj pre tretiu zložku CIP, konkrétnie „Program na podporu politiky IKT“.
- Európske partnerské krajiny ESP, ktoré ratifikovali Európsky dohovor o cezhraničnej televízii Rady Európy, majú rôzne možnosti zapojenia sa do programu MEDIA 2007. Súlad príslušnej legislatívy v oblasti médií a v audiovizuálnom sektore s *acquis* Spoločenstva, vrátane vonkajšieho rozmeru (napr. ratifikácia dohovoru UNESCO o kultúrnej rôznorodosti), je všeobecnu podmienkou účasti na tomto programe. Všetky možnosti účasti vyžadujú dodatočné dotácie a uzavorenie konkrétnych dohôd, ako aj dohodu o finančnom príspevku zúčastnenej krajiny.
- Program Marco Polo pre dopravu umožňuje účasť susedných krajín na základe dodatočných finančných prostriedkov v súlade s postupmi, ktoré sa dohodnú s príslušnými krajinami.
- Najvyššia možná účasť partnerských krajín ESP je žiaduca v programe SESAR, ktorý predstavuje technologickú zložku jednotného európskeho neba. Po podpísaní horizontálnej dohody o vzdušnej doprave sú tretie krajiny – partnerské krajiny ESP Azerbajdžan, Gruzínsko, Libanon, Moldavsko, Maroko a Ukrajina už podpisali alebo sú práve v procese podpisovania – spôsobilé stať sa členmi spoločného podniku SESAR.
- Program verejného zdravia na roky 2007-2013 predpokladá potenciálnu účasť tretích krajín, najmä partnerských krajín ESP.
- To isté sa vzťahuje na program spotrebiteľskej politiky na roky 2007-2013. Konkrétny obsah účasti partnerskej krajiny ESP sa bude musieť stanoviť podľa jej pokroku pri approximácii s *acquis* Spoločenstva v tejto oblasti.

- Návrhy Komisie týkajúce sa programov Colnictvo 2013 a Fiscalis 2013 predpokladajú účasť tých partnerských krajín ESP, ktoré dosiahli dostatočnú úroveň aproximácie svojich príslušných právnych predpisov a administratívnych metód s predpismi a metodami Spoločenstva, pričom táto účasť podlieha uzatvoreniu rámcovej dohody.
- V prípade programu Pericles, ktorý je výmenným, pomocným a školiacim programom Spoločenstva na ochranu eura proti falšovaniu, je ustanovené, že program je otvorený pre nečlenské krajiny, ak sú v rozpočte Spoločenstva dostupné finančné prostriedky, a to v súlade s podmienkami a dojednaniami, ktoré budú dohodnuté s týmito krajinami.
- V rámci programu Interoperabilné poskytovanie európskych služieb elektronickej správy (e-government) pre verejnú správu, podnikateľské subjekty a občanov (IADBC) je možná medzinárodná spolupráca s tretími krajinami vrátane partnerov ESP podľa ustanovení článku 14 ods. 2 rozhodnutia 2004/387/ES, ktorým bol tento program prijatý, bez toho aby boli dotknuté iné ustanovenia uvedeného rozhodnutia. Program nebude pokrývať náklady spojené s takouto účasťou.

Okrem týchto striktne vnútorných programov, ktoré sú podmienečne otvorené účasti partnerských krajín ESP, boli už vytvorené niektoré programy Spoločenstva, ktoré umožňujú konkrétnie formy účasti partnerov ESP. Ponúkajú vymedzené spôsoby účasti jednotlivcov alebo subjektov z partnerských krajín ESP, ktoré nevyžadujú stanovenie všeobecných podmienok v rámcových dohodách prijatých v protokoloch k dohodám o pridružení alebo k dohodám o partnerstve a spolupráci:

- Siedmy rámcový program pre výskum už predpokladá možnosti financovania organizácií partnerov ESP.
- Program celoživotného vzdelávania predpokladá pre partnerov z tretích krajín, ktorí sa zúčastňujú na partnerstve, projekte a sieťových aktivitách, možnosť financovania až do výšky 1 % z rozpočtu programu.
- Kultúrny program na podporu kultúrnej spolupráce medzi tvorivými umelcami, kultúrnymi činiteľmi a kultúrnymi inštitúciami je otvorený spolupráci (a nie účasti) pre tretie krajiny, ktoré s Európskym spoločenstvom uzavorili dohody o pridružení alebo dohody o spolupráci (ako napríklad partnerské krajiny ESP), ktoré obsahujú ustanovenia o kultúre, na základe dodatočných finančných prostriedkov a konkrétnych postupov.
- Program Mládež v akcii na obdobie 2007-2013 predpokladá spoluprácu s tretími krajinami, ktoré s Európskym spoločenstvom podpisali dohody týkajúce sa mládeže (takzvané „partnerské krajiny“). Možnosť spolupráce tak umožňuje začlenenie partnerských krajín ESP do väčšiny činností, ktoré program podporuje.
- Program Hercule II umožňuje výdavky na ochranu finančných záujmov Spoločenstva, ktoré môžu vzniknúť v spojení s účasťou krajín patriacich do ESP.
- K projektom v rámci rozličných programov v oblasti spravodlivosti, slobody a bezpečnosti, ktoré sú financované rámcovým programom Základné práva a spravodlivosť, sa môžu pridružiť tretie krajiny, ako napríklad partneri ESP, ak zapojenie týchto krajín slúži ich danému účelu. Rámcový program Bezpečnosť a zachovanie slobôd tiež umožňuje účasť tretím krajinám na jednotlivých projektoch.

- Nakoniec, Európsky fond pre regionálny rozvoj (ERDF) môže finančovať niektoré akcie mimo územia Európskeho spoločenstva v rámci cezhraničnej, nadnárodnej alebo medziregionálnej spolupráce.

Napokon, existujú niektoré programy Spoločenstva, v prípade ktorých sa účasť partnerských krajín ESP nezdá byť vhodná. Príkladom je program Európa pre občanov, ktorý je zameraný na podporu aktívneho európskeho občianstva. Iné programy, ako sú e-Content Plus, Safer Internet Plus alebo Solidarita a riadenie migračných tokov, nie sú otvorené žiadnej forme účasti alebo spolupráce partnerských krajín ESP. Je to tiež prípad Programu pre zamestnanosť a sociálnu solidaritu (Progress) ktorého cieľom je podpora realizácie cieľov Európskej únie v pracovnej a sociálnej oblasti stanovených v sociálnej agende.

Metodika

Metodika, ktorá má umožniť účasť partnerov ESP, sa rôzni v rámci agentúr a programov Spoločenstva.

Účasť partnerov ESP v agentúrach bude vyžadovať bilaterálne dohody, ktoré sa budú vypracovať od prípadu k prípadu, pre každého partnera ESP a agentúru jednotliво a oddelene. Dohody tejto povahy sa budú venovať otázkam, ako napríklad plnenie legislatívnych alebo administratívnych podmienok účasti (napr. dosiahnutie úplného súladu s príslušným *acquis*), výsady a imunita pre úradníkov agentúr počas misií do partnerských krajín ESP, pracovné povolenia a ustanovenia o sociálnom zabezpečení a iné otázky statusu týkajúce sa občanov partnerských krajín ESP, ktorí boli pridelení na prácu v agentúrach, delegovanie zvrchovaných práv spojených s príslušnými agentúrami, právo agentúr na uplatňovanie práva Spoločenstva vo vzťahu k partnerským krajinám ESP a ustanovenia týkajúce sa finančnej kontroly.

Vzhľadom na programy Spoločenstva, Komisia navrhuje uplatniť, *mutatis mutandis*, postup, ktorý už bol zavedený vo vzťahu ku kandidátskym a predkandidátskym krajinám⁷ (takzvaný „rámcový prístup“, ktorý sa používa od roku 2002). Táto metóda sa skladá z dvoch hlavných krokov:

Právne základy príslušných programov často požadujú pre účasť tretích krajín určenie podmienok prostredníctvom dohôd medzi Spoločenstvom a príslušnými krajinami. V súčasnosti sú uzavorené dohody o partnerstve a spolupráci alebo dohody o pridružení so všetkými partnermi ESP okrem troch (Dohoda o partnerstve a spolupráci s Bieloruskom je v súčasnej dobe „zmrazená“; dohoda o pridružení so Sýriou zatiaľ nebola podpísaná; a s Líbyou nebola dojednaná žiadna dohoda o pridružení), ale neobsahujú žiadne ustanovenia na tento účel. Preto by bolo najlepšie s každým partnerom ESP dojednať dodatočný protokol o rámcovej dohode⁸, ktorý by stanovoval všeobecné zásady účasti a umožňoval tak účasť na programoch, ktorých právne základy obsahujú ustanovenie o „otvorení sa“ krajinám ESP (pozri Prílohu C).

⁷ Pozri napríklad oznámenie Komisie Rade a Európskemu parlamentu z 3. decembra 2003 o „príprave krajín západného Balkánu na účasť v programoch a agentúrach Spoločenstva“, KOM(2003) 748, konečné znenie.

⁸ Príklady týchto rámcových dohôd a protokolov k dohodám o stabilizácii a pridružení s niektorými krajinami západného Balkánu možno nájsť v Úradnom vestníku EÚ L 192 z 22. júla 2005.

Zdá sa byť vhodné začať s vyjednávaním týchto protokolov s tými partnerskými krajinami ESP, s ktorými boli uzavorené akčné plány ESP. Keďže dohoda o pridružení s Alžírskom nadobudla platnosť v septembri 2005, protokol tiež možno dojednať s touto krajinou, čo umožní prerokovanie memoranda o porozumení po dohodnutí akčného plánu ESP s touto partnerskou krajinou.

V týchto protokoloch by sa tiež stanovilo, že podrobnejšie podmienky účasti sa ustanovia v osobitných memorandách o porozumení pre každý program, pričom sa náležite zohľadnia konkrétnie záujmy obidvoch strán na takejto účasti. Okrem iného sa v nich stanovia pravidlá, ktorými sa bude účasť riadiť, a to najmä požadované administratívne kapacity a finančné príspevky, mechanizmy účasti na riadení programu a ustanovenia o finančnej kontrole.

„Rámcový prístup“ poskytuje výhodu ratifikácie iba jedného protokolu za každého partnera ESP, ktorý vytvorí rámcovú dohodu otvoriac cestu k uzavoreniu memoranda o porozumení konkrétneho programu. Táto metóda umožňuje Komisii konajúcej v mene Spoločenstva ustanoviť alebo neskôr zmeniť a doplniť technické a administratívne podmienky účasti jednotlivých partnerov ESP v konkrétnych programoch bez toho, aby bolo na vyriešenie takýchto technických detailov potrebné podstúpiť ťažkopádny proces, do ktorého by boli zapojené rady pre spoluprácu alebo asociačné rady. V prioritných prípadoch s jasne identifikovaným záujmom však tento všeobecný prístup nebude brániť príslušným subjektom priať individuálne rozhodnutia s cieľom umožniť účasť konkrétnej partnerskej krajiny ESP v určitom programe, a to najmä pri neexistencii takéhoto protokolu.

Memorandá o porozumení vyjednané medzi Komisiou a partnerom ESP by boli vypracované podľa štandardného formátu, ktorý už bol vytvorený pre takéto memorandá o porozumení dohodnuté s kandidátskymi a potenciálnymi kandidátskymi krajinami. V prípade programov, ktoré v mene Spoločenstva riadia výkonné agentúry (časti CIP, ako aj programy Marco Polo, Inteligentná energia, Kultúra 2007, Verejné zdravie a Media a Siedmy rámcový program pre výskum), budú musieť byť tieto agentúry plne pridružené k rokovaniam.

Finančné príspevky a podpora Spoločenstva

ESP partneri, ktorí majú záujem o účasť v agentúrach ako aj programoch Spoločenstva, budú vyzvaní, aby finančne prispeli. Keďže ich finančné príspevky sa musia vypočítať na základe konkrétnych čít každej jednotlivej agentúry alebo programu, nie je možné ich určiť vopred. Kritériá na výpočet poplatkov za účasť sú v každej agentúre a každom programe rôzne. V niektorých prípadoch závisia od vzorcov založených na HDP a v iných od úloh agentúr a programov. Výpočty tiež môžu byť ovplyvnené špecifickosťou jednotlivých partnerov ESP. Vo všeobecnosti, skúsenosť s kandidátskymi krajinami poskytne pomoc pri stanovení primeraných príspevkov, ktoré sa očakávajú od partnerov ESP.

Ako už bolo vyššie uvedené, len zriedka programy Spoločenstva, ktoré boli vytvorené na vnútorné účely, umožňujú využitie rozpočtu na podporu spolupráce s tretími krajinami.

Podobne ako v prípade programov Spoločenstva, aj rozpočty agentúr Spoločenstva sú v zásade vnútornými rozpočtovými položkami. Výsledkom je, že účasť nečlenských štátov v agentúrach bude musieť byť plne pokrytá bud' celkovým uhradením nákladov do rozpočtu Spoločenstva alebo prostredníctvom programov spolupráce, ktoré sú financované prostredníctvom podpory Spoločenstva z ENPI alebo inými darcami.

V súčasnosti nie je pre partnerské krajiny ESP plánovaná celoplošná všeobecná podpora účasti v agentúrach a programoch, ako tomu bolo v prípade kandidátskych a predkandidátskych krajín, keďže európska susedská politika sa odlišuje od politiky rozšírenia Európskej únie. Avšak, cieľom ESP je podpora modernizácie a reformných procesov, najmä inštitucionálnej modernizácie a budovania kapacít v partnerských krajinách ESP.

A tak, na základe individuálneho prístupu, možno takúto podporu zahrnúť ako súčasť pravidelného národného plánovania podpory Spoločenstva z Európskeho nástroja susedstva a partnerstva (ENPI) prostredníctvom strategického dokumentu pre krajinu a národných indikatívnych programov. Táto podpora, ktorá by bola obmedzená na dohodnuté vopred určené obdobie, by bola zameraná na uľahčenie účasti krajin prijímajúcej podporu z ENPI v konkrétnych programoch alebo agentúrach alebo na pomoc pri príprave na účasť, spočívajúcu v podporovaní vytvárania administratívnych kapacít alebo zosúladzovania s právnymi predpismi, politikami a osvedčenými postupmi Spoločenstva. Podpora tiež môže byť prospešná ako pomoc príjemcom, aby plne využili možnosti, ktoré sú v rámci týchto programov k dispozícii.

Podávanie správ

Komisia musí Rade a Parlamentu pravidelne predkladať správy o pokroku dosiahnutom pri uskutočňovaní európskej susedskej politiky a pri podpore, ako aj uskutočňovaní jednotlivých akčných plánov ESP. Tieto správy tiež musia obsahovať informácie o účasti v agentúrach a programoch. Komisia predkladá prvú takúto správu o pokroku zároveň s týmto oznámením.

Budúce kroky

Množstvo partnerských krajín ESP už naznačilo záujem o účasť vo vybraných agentúrach a programoch. Navyše, poukazujú na odkazy v rozličných akčných plánoch ESP, ktoré obidve strany zaväzujú preskúmať možnosti takejto účasti.

Vzhľadom na pokrok, ktorý sa dosiahol v prijímaní právnych základov pre rozličné programy Spoločenstva, ktoré nadobudnú účinnosť pre finančný výhľad na roky 2007-2013, sú splnené tieto predbežné podmienky:

- (1) Pokial' ide o agentúry a programy Spoločenstva, všeobecný záväzok v rámci európskej susedskej politiky otvoriť ich účasti partnerov ESP;
- (2) Pokial' ide o agentúry, ako aj programy, prejav záujmu konkrétnych partnerov ESP zúčastniť sa na ich činnosti;
- (3) Pokial' ide o programy, rozhodnutia o zriadení programov Spoločenstva pre finančný výhľad na roky 2007-2013 ako aj o možnosti ich otvorenia účasti partnerov ESP;
- (4) Pokial' ide o začatie vyjednávaní o konkrétnych podmienkach takejto účasti, uzavretie akčných plánov ESP s čoskoro dvanásťimi zo šestnástich partnerských krajín ESP a nadobudnutie platnosti dohody o pridružení s Alžírskom.

Na tomto základe sa zdá byť vhodné začať konzultácie s cieľom:

- (1) dohodnúť sa, selektívne a postupne, na rozvinutí účasti jednotlivých partnerov ESP na práci a činnosti konkrétnych agentúr Spoločenstva, založenej na určených spoločných záujmoch a na splnení potrebných podmienok;

- (2) dohodnúť rad protokolov k príslušným dohodám o partnerstve a spolupráci alebo dohodám o pridružení, ktorými sa ustanovia rámcové dohody s trinástimi partnermi ESP vzhľadom na ich účasť na programoch Spoločenstva; a
- (3) začať technické rokovania na účel dojednania podrobnejších memoránd o porozumení na základe týchto rámcových dohôd, v ktorých sa stanovia technické detaily účasti na jednotlivých programoch.

Pravidelné kontakty Komisie s príslušnými partnermi ESP, najmä v rámci výborov pre spoluprácu a asociačných výborov, ako aj v rámci konkrétnych podvýborov, ktoré boli vytvorené na základe týchto dohôd, sú možnosťou, ako začať konkrétnie zamerané technické konzultácie, ktoré môžu určiť konkrétné spoločné záujmy takejto účasti a následne stanoviť jej rozsah a podmienky. V príslušných oblastiach tak možno urobiť aj prostredníctvom sektorových dohôd.

Závery

Komisia vyzýva Radu, aby podporila prístup opísaný v aktuálnom oznámení a vypracovala závery o realizácii tohto aspektu Európskej susedskej politiky.

Na tomto základe má Komisia v úmysle podať odporúčania na povolenie začať vyjednávania s partnermi ESP o uzavretí uvedených protokolov.

Annex A

List of EC and EU agencies (non-executive, regulatory)

Community agencies (1st pillar)		Seats	Founding acts
1	CEDEFOP* (<i>European Centre for the Development of Vocational Training</i>) * Centre européen pour le Développement de la Formation Professionnelle	Thessalonica/GR	Regulation (EEC) No 337/75 of the Council of 10 February 1975 establishing a European Centre for the Development of Vocational Training , <i>OJ L 39, 13.2.1975, p. 1</i>
2	EUROFOUND (<i>European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions</i>)	Dublin/IE	Regulation (EEC) No 1365/75 of the Council of 26 May 1975 on the creation of a European Foundation for the improvement of living and working conditions , <i>OJ L 139, 30.5.1975, p. 1</i>
3	EEA (<i>European Environment Agency</i>)	Copenhagen/DK	Council Regulation (EEC) No 1210/90 of 7 May 1990 on the establishment of the European Environment Agency and the European Environment Information and Observation Network, <i>OJ L 120, 11.5.1990, p. 1</i>
4	ETF (<i>European Training Foundation</i>)	Turin/IT	Council Regulation (EEC) No 1360/90 of 7 May 1990 establishing a European Training Foundation , <i>OJ L 13, 23.5.1990, p. 1</i>
5	EMCDDA (<i>European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction</i>)	Lisbon/PT	Council Regulation (EEC) No 302/93 of 8 February 1993 on the establishment of a European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction , <i>OJ L 36, 8.2.1993, p. 1</i> Note: In July 2006, a political agreement was reached between the European Parliament and the Council on a recast of the EMCDDA regulation. This recast is expected to enter into force still in 2006 and will replace Council Regulation (EEC) No 302/93.
6	EMEA (<i>European Agency for the Evaluation of Medicinal Products</i>)	London/GB	Council Regulation (EEC) No 2309/93 of 22 July 1993 laying down Community procedures for the authorisation and supervision of medicinal products for human and veterinary use and establishing a European Agency for the Evaluation of Medicinal Products , <i>OJ L 214, 24.8.1993, p. 1</i>
7	OHIM (<i>Office for Harmonisation in the Internal Market</i>)	Alicante/ES	Council Regulation (EC) No 40/94 of 20 December 1993 on the Community trade mark (See Art. 2), <i>OJ L 11, 14.1.1994, p. 1</i>
8	OSHA (<i>European Agency for Safety and Health at Work</i>)	Bilbao/ES	Council Regulation (EC) No 2062/94 of 18 July 1994 establishing a European Agency for Safety and Health at Work , <i>OJ L 206, 21.7.1994, p. 1</i>

			Health at Work , <i>OJ L</i> 216, 20.8.1994, p. 1
9	CPVO (<i>Community Plant Variety Office</i>)	Angers /FR	Council Regulation (EC) No 2100/94 of 27 July 1994 on Community plant variety rights (see Art. 4), <i>OJ L</i> 227, 1.9.1994, p. 1
10	CdT* (<i>Translation Centre for the bodies of the EU</i>) * Centre de traduction des organes de l'UE	Luxembourg /LU	Council Regulation (EC) No 2965/94 of 28 November 1994 setting up a Translation Centre for bodies of the European Union , <i>OJ L</i> 314, 7.12.1994, p. 1
11	EUMC (<i>European Monitoring Centre on Racism and Xenophobia</i>)	Vienna /AT	Council Regulation (EC) No 1035/97 of 2 June 1997 establishing a European Monitoring Centre on Racism and Xenophobia , <i>OJ L</i> 151, 10.6.1997, p. 1. Due to be replaced by a <i>European Agency for Fundamental Rights</i> (see infra, proposed EC agencies, No 3)
12	EAR (<i>European Agency for Reconstruction</i>)	Thessalonica /GR	Council Regulation (EC) No 2454/1999 of 15 November 1999 amending Regulation (EC) No 1628/96 relating to aid for Bosnia and Herzegovina, Croatia, the Federal Republic of Yugoslavia and the former Yugoslav Republic of Macedonia, in particular by the setting up of a European Agency for Reconstruction , <i>OJ L</i> 299, 20.11.1999, p. 1
13	EFSA (<i>European Food Safety Authority</i>)	Parma /IT	Regulation (EC) No 178/2002 of the European Parliament and of the Council of 28 January 2002 laying down the general principles and requirements of food law, establishing the European Food Safety Authority and laying down procedures in matters of food safety, <i>OJ L</i> 31, 1.2.2002, p. 1
14	EMSA (<i>European Maritime Safety Agency</i>)	Lisbon /PT	Regulation (EC) No 1406/2002 of the European Parliament and of the Council of 27 June 2002 establishing a European Maritime Safety Agency , <i>OJ L</i> 208, 5.8.2002, p. 1
15	EASA (<i>European Aviation Safety Agency</i>)	Cologne /DE	Regulation (EC) No 1592/2002 of the European Parliament and of the Council of 15 July 2002 on common rules in the field of civil aviation and establishing a European Aviation Safety Agency , <i>OJ L</i> 240, 7.9.2002, p. 1
16	ENISA (<i>European Network and Information Security Agency</i>)	Heraklion /GR	Regulation (EC) No 460/2004 of the European Parliament and of the Council of 10 March 2004 establishing the European Network and Information Security Agency , <i>OJ L</i> 77, 13.3.2004, p. 1
17	ECDC (<i>European Centre for Disease Prevention and Control</i>)	Stockholm /SE	Regulation (EC) No 851/2004 of the European Parliament and of the Council of 21 April 2004 establishing a European Centre for disease prevention and control , <i>OJ L</i> 142, 30.4.2004, p. 1

18	ERA (<i>European Railway Agency</i>)	Lille-Valenciennes/FR	Regulation (EC) No 881/2004 of the European Parliament and of the Council of 29 April 2004 establishing a European railway agency (Agency Regulation), <i>OJ L 164, 30.4.2004, p. 1</i>
19	European Supervisory Authority (GALILEO)	Not decided	Council Regulation (EC) No 1321/2004 of 12 July 2004 on the establishment of structures for the management of the European satellite radio-navigation programmes (see Art. 1), <i>OJ L 246, 20.7.2004, p. 1</i>
20	FRONTEX* (<i>European Agency for the Management of Operational Cooperation at the External Borders of the Member States of the EU</i>) * Frontières Extérieures	Warsaw/PL	Council Regulation (EC) No 2007/2004 of 26 October 2004 establishing a European Agency for the Management of Operational Cooperation at the External Borders of the Member States of the European Union , <i>OJ L 349, 25.1.2004, p. 1</i>
21	CFCA (<i>Community Fisheries Control Agency</i>)	Vigo/ES	Council Regulation (EC) No 768/2005 of 26 April 2005 establishing a Community Fisheries Control Agency and amending Regulation (EEC) No 2847/93 establishing a control system applicable to the common fisheries policy, <i>OJ L 128, 21.5.2005, p. 1</i>

Community agencies proposed/under inter-institutional negotiation (1st pillar)		Seats	Commission proposals
1	ECA (<i>European Chemicals Agency</i>)	Helsinki/FI	COM(2003) 644, 29.10.2003: Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council concerning the Registration, Evaluation, Authorisation and Restriction of Chemicals (REACH), establishing a European Chemicals Agency and amending Directive 1999/45/EC and Regulation (EC) on Persistent Organic Pollutants, <i>not published in OJ</i>
2	European Gender Institute	Not decided	COM(2005) 81, 8.3.2004: Proposal for a Regulation of the European Parliament and of the Council establishing a European Institute for Gender Equality , <i>not published in OJ</i>
3	EFRA (<i>European Union Agency for Fundamental Rights</i>)	Vienna/AT	COM(2005) 280, 30.6.2005: Proposal for a Council Regulation establishing a European Union Agency for Fundamental Rights , <i>not published in OJ</i>

	EU agencies (2nd and 3rd pillars)	Seats	Founding acts
1	ISS (<i>European Institute for Security Studies</i>)	Paris/FR	Council Joint Action of 20 July 2001 on the establishment of a European Union Institute for Security Studies , <i>OJ L 200, 25.7.2001, p. 1</i>
2	EUSC (<i>European Union Satellite Centre</i>)	Torrejón de Ardoz/ES	Council Joint Action of 20 July 2001 on the establishment of a European Union Satellite Centre , <i>OJ L 200, 25.7.2001, p. 5</i>
3	EDA (<i>European Defence Agency</i>)	Brussels/BE	Council Joint Action 2004/551/CFSP of 12 July 2004 on the establishment of the European Defence Agency , <i>OJ L 245, 17.7.2004, p. 17</i>
4	EUROPOL (<i>European Police Office</i>)	The Hague/NL	Council Act of 26 July 1995 drawing up the Convention on the establishment of a European Police Office (Europol Convention), <i>OJ C 316, 27.11.1995, p. 1</i> .
5	EUROJUST (<i>The European Union's Judicial Cooperation Unit</i>)	The Hague/NL	Council Decision 2002/187/JHA of 28 February 2002 setting up Eurojust with a view to reinforcing the fight against serious crime, <i>OJ L 63, 6.3.2002, p. 1</i>
6	CEPOL* (<i>European Police College</i>) * Collège européen de police	Bramshill//UK	Council Decision 2005/681/JHA of 20 September 2005 establishing the European Police College (CEPOL) and repealing Decision 2000/820/JHA, <i>OJ L 256, 1.10.2005, p. 63</i>

Annex B

List of Agencies – “openness” to ENP partners

Agency	Seat	Potentially open to ENP partners	Relevant legal provisions
CEDEFOP (European Centre for the Development of Vocational Training)	Thessalonica	No	Regulation (EEC) No 2337/75 of 10 February 1975
EUROFOUND (European Foundation for the Improvement of Living and Working Conditions)	Dublin	Yes	<p>Regulation (EEC) No 1365/75 of 26 May 1975, Article 3(2): The Foundation shall cooperate as closely as possible with specialised institutes, foundations and bodies in the Member States or at international level.</p>
EEA (European Environment Agency)	Copenhagen	Yes	<p>Regulation (EEC) No 1210/90 of 7 May 1990</p> <p>Preamble: Whereas it is desirable to provide for the Agency to be open to other countries which share the concern of the Community and the Member States for the objectives of the Agency under agreements to be concluded between them and the Community;</p> <p>Article 2: For the purposes of achieving its objective, the tasks of the Agency shall be:</p> <ul style="list-style-type: none"> (v) to promote the incorporation of European environmental information into international environment monitoring programmes such as those established by the United Nations and its specialised agencies; (vi) to ensure the broad dissemination of reliable environmental information. <p>Article 19: The Agency is open to countries which are not members of the European Communities but which share the concerns of the Communities and the Member States for the objectives of the Agency under agreements concluded between them and the Community following the procedure in Article 228 of the Treaty.</p>

			Article 20: No later than two years after the entry into force of this Regulation, the Council shall decide on further tasks for the Agency in particular in the following areas: ... promoting environmentally friendly technologies and processes and their use and transfer within the Community and in third countries.
ETF (European Training Foundation)	Turin	No	<p>Regulation (EEC) No 1360/90 of 7 May 1990, Article 16 - Participation of third countries:</p> <p>1. The Foundation shall be open to the participation of countries which are not members of the European Community and which share the commitment of the Community and the Member States to the provision of aid in the training field to the eligible countries defined in Article 1.</p> <p><u>Note:</u> As ENP partner countries are beneficiaries of the ETF, this provision does not apply to them.</p>
EMCDDA (European Monitoring Centre for Drugs and Drug Addiction)	Lisbon	Yes	<p>Regulation (EEC) No 302/93 of 8 February 1993, Article 13 - Non-Community countries:</p> <p>1. The Centre shall be open to the participation of those non-Community countries which share the Community's interests and those of its Member States in the Centre's objectives and work, on the basis of agreements entered into between them and the Community on the basis of Article 235 of the Treaty.</p> <p>2. The management board may take a decision on the involvement of experts proposed by non-Community countries in the ad hoc working parties provided for in Article 2(2), subject to an undertaking from the interested parties to observe the rules referred to in Article 6.</p> <p><u>Note:</u> In July 2006, a political agreement was reached between the European Parliament and the Council on a recast of the EMCDDA regulation. This recast is expected to enter</p>

			<p>into force still in 2006 and will replace Regulation (EEC) No 302/93.</p> <p>The relevant article will then read: Article 21 - Participation of third countries - The Centre shall be open to the participation of any third country that shares the interest of the Community and of its Member States in the Centre's objectives and work, on the basis of agreements entered into between such third countries and the Community on the basis of Article 300 of the Treaty.</p>
EMEA (European Agency for the Evaluation of Medicinal Products)	London	No	Regulation (EEC) No 2309/93 of 22 July 1993
OHIM (Office for Harmonisation in the Internal Market)	Alicante	No	Regulation (EC) No 40/94 of 20 December 1993 Regulation (EC) No 6/2002 of 12 December 2001
EU-OSHA (European Agency for Safety and Health at Work)	Bilbao	Yes	<p>Regulation (EC) No 2062/94 of 18 July 1994, Article 9 - Observers:</p> <p>The Administrative Board may, after consulting the Commission, invite representatives of non-member countries, of Community institutions and bodies and of international organisations as observers.</p>
CPVO (Community Plant Variety Office)	Angers	No	Regulation (EC) No 2100/94 of 27 July 1994
CDT (Translation Centre for the bodies of the EU)	Luxembourg	No	Regulation (EC) No 2965/94 of 28 November 1994

EUMC (European Monitoring Centre on Racism and Xenophobia)	Vienna	Yes	<p>Regulation (EC) No 1035/97 of 2 June 1997</p> <p>Article 4 - European Racism and Xenophobia Information Network (Raxen): 3. The Centre may also enter into contractual relations, on an ad hoc basis and for specific tasks, with bodies that are not part of Raxen.</p> <p>Article 7 - Cooperation with national and international organisations: 1. To help it carry out its tasks, the Centre shall cooperate with organisations in the Member States or international, governmental or non-governmental organisations competent in the field of racist and xenophobic phenomena.</p> <p>3. Should agreements with other international organisations or with third countries prove necessary for the Centre to carry out its tasks efficiently, the Community shall, following the same procedure as mentioned above, enter into such agreements, on behalf of the Centre.</p>
EAR (European Agency for Reconstruction)	Thessalonica	No	Regulation (EC) No 2454/1999 of 15 November 1999

EFSA (European Food Safety Authority)	Parma	Yes	<p>Regulation (EC) No 178/2002 of 28 January 2002</p> <p>Article 49 - Participation of third countries: The Authority shall be open to the participation of countries, which have concluded agreements with the European Community by virtue of which they have adopted and apply Community legislation in the field covered by this Regulation. Arrangements shall be made under the relevant provisions of those agreements, specifying in particular the nature, extent and manner in which these countries will participate in the Authority's work, including provisions related to participation in the networks operated by the Authority, inclusion in the list of competent organisations to which certain tasks may be entrusted by the Authority, financial contributions and staff.</p> <p>Article 50 - Rapid alert system: 6. Participation in the rapid alert system may be opened up to applicant countries, third countries or international organisations, on the basis of agreements between the Community and those countries or international organisations, in accordance with the procedures defined in those agreements. The latter shall be based on reciprocity and shall include confidentiality measures equivalent to those applicable in the Community.</p>
EMSA (European Maritime Safety Agency)	Lisbon	Yes	<p>Regulation (EC) No 1406/2002 of 27 June 2002, Article 17 - Participation of third countries:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. The Agency shall be open to the participation of third countries, which have entered into agreements with the European Community, whereby they have adopted and are applying Community law in the field of maritime safety and prevention of pollution by ships. 2. Under the relevant provisions of these agreements, arrangements will be developed which shall, inter alia, specify the nature and the extent of the detailed rules for the participation of these countries in the work of the Agency, including provisions on financial contributions and staff.

EASA (European Aviation Safety Agency)	Cologne	Yes	<p>Regulation (EC) No 1592/2002 of 15 July 2002, Article 18(2) - International relations:</p> <p>The Agency may cooperate with the aeronautical authorities of third countries and the international organisations competent in matters covered by this Regulation in the framework of working arrangements concluded with those bodies, in accordance with relevant provisions of the Treaty.</p> <p>The Regulation differentiates between “participation” and “cooperation”:</p> <p>Participation in EASA: Article 55 is relevant only for Ukraine and potentially, Moldova, Georgia, Armenia, and Azerbaijan (JAA membership required)</p> <p>Cooperation with EASA: Articles 9 and 18 relevant for all ENP partners save for the Palestinian Authority which is not a Contracting Party to the Chicago Convention.</p>
ENISA (European Network and Information Security Agency)	Heraklion	Yes	<p>Regulation (EC) No 460/2004 of 10 March 2004, Article 24 - Participation of third countries:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. The Agency shall be open to the participation of countries, which have concluded agreements with the European Community by virtue of which they have adopted and applied Community legislation in the field covered by this Regulation. 2. Arrangements shall be made under the relevant provisions of those arrangements, specifying in particular the nature, extent and manner in which these countries will participate in the Agency's work, including provisions related to participation in initiatives undertaken by the Agency, financial contributions and staff.

ECDC (European Centre for Disease Prevention and Control)	Stockholm	Yes	<p>Regulation (EC) No 851/2004 of 21 April 2004, Article 30 - Participation of third countries:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. The Centre shall be open to the participation of countries, which have concluded agreements with the Community by virtue of which they have adopted and apply legislation of equivalent effect to Community legislation in the field covered by this Regulation. 2. Arrangements shall be made under the relevant provisions of those agreements, specifying in particular the nature, extent and manner in which those countries are to participate in the Centre's work, including provisions relating to participation in the networks operated by the Centre, inclusion in the list of competent organisations to which certain tasks may be entrusted by the Centre, financial contributions and staff.
ERA (European Railway Agency)	Lille-Valenciennes	Yes (European partners)	<p>Regulation (EC) No 881/2004 of 29 April 2004, Article 36 - Participation by third countries:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. The Agency shall be open to participation by European countries which have concluded agreements with the Community, whereby the countries concerned have adopted and are applying Community legislation in the field covered by this Regulation. 2. In accordance with the relevant provisions of the above-mentioned agreements, arrangements shall be made which shall specify the detailed rules for participation by these countries in the work of the Agency, in particular the nature and extent of such participation. These arrangements shall include, inter alia, provisions on financial contributions and staff. They may provide for representation, without vote, on the Administrative Board.

FRONTEX (European Agency for the Management of Operational Cooperation at the External Borders of the Member States of the EU)	Warsaw	Yes	<p>Regulation (EC) No 2007/2004 of 26 October 2004, Article 14 - Facilitation of operational cooperation with third countries and cooperation with competent authorities of third countries:</p> <p>In matters covered by its activities and to the extent required for the fulfilment of its tasks, the Agency shall facilitate the operational cooperation between Member States and third countries, in the framework of the European Union external relations policy. The Agency may cooperate with the authorities of third countries competent in matters covered by this Regulation in the framework of working arrangements concluded with these authorities, in accordance with the relevant provisions of the Treaty.</p>
GALILEO-European GNSS Supervisory Authority	to be determined	Yes	<p>Regulation (EC) No 1321/2004 of 12 July 2004, Article 21 - Participation of third countries:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. The Authority shall be open to the participation of third countries, which have entered into agreements with the European Community to this effect. 2. Under the relevant provisions of these agreements, arrangements shall be developed specifying, in particular, the nature, extent and manner in which these countries will participate in the work of the Authority, including provisions relating to participation in the initiatives undertaken by the Authority, financial contributions and staff. 3. The participation of any third country in the Authority shall be submitted for approval to the Council.
CFCA (Community Fisheries Control Agency)	Vigo	Yes (cooperation as described in Article 4)	<p>Council Regulation (EC) No 768/2005 of 26 April 2005</p> <p>Article 4 with provisions on tasks relating to the international obligations of the Community relating to control and inspections allows the Agency, at the request of the Commission, to assist the Community and Member States in their relations with third countries and regional international fisheries organisations of which the Community is a member. The Agency may, at the request of the Commission, cooperate with the competent authorities of third countries in matters relating to control and inspection in the framework of agreements concluded between the Community and such countries.</p>

			The Agency may, with its field of competence, carry out on behalf of Member States tasks under international fisheries agreements to which the Community is party.
--	--	--	--

EU 2st and 3rd pillar agencies			
ISS (European Institute for Security Studies)	Paris	Yes	<p>Council Joint Action of 20 July 2001, Article 17 - Visiting researchers:</p> <p>Visiting researchers may for limited time periods be seconded to the Institute by Member States and Third States, after agreement by the Director, to participate in the activities of the Institute in accordance with Article 2.</p>
EUSC (European Union Satellite Centre)	Torrejón de Ardoz	Yes (limited eligibility)	<p>Council Joint Action of 20 July 2001, Article 21 - Association of third States:</p> <p>Non-EU European NATO members and other States which are candidates for accession to the EU shall be entitled to be involved in the Centre's activities in accordance with the Provisions set out in the Annex.</p>
EDA (European Defence Agency)	Brussels	Yes	<p>Council Joint Action 2004/551/CSFP of 12 July 2004, Article 23 - Participation of third parties:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Third parties may contribute to a particular ad hoc project or programme, established in accordance with Articles 20 or 21, and to the budget associated with it. The Steering Board shall, acting by qualified majority, approve as necessary ad hoc arrangements between the Agency and third parties for each particular project or programme. 2. For projects established under Article 20, the contributing Member States meeting with the Steering Board shall approve any necessary modalities with the relevant third parties relating to their contribution. 3. For projects established under Article 21, the contributing Member States shall

			<p>decide any necessary modalities with the relevant third parties relating to their contribution.</p> <p>4. Where the Community contributes to an ad hoc project or programme, the Commission shall participate in the decisions referred to in paragraphs 2 and 3.</p>
EUROPOL (European Police Office)	The Hague	Yes	<p>Council Act of 26 July 1995 drawing up the Convention on the establishment of a European Police Office (Europol Convention); Council Act of 3 November 1998 laying down rules governing Europol's external relations with third States and third bodies</p>
EUROJUST (The European Union's Judicial Cooperation Unit)	The Hague	Yes	<p>Council Decision of 28 February 2002 Setting up Eurojust</p>
CEPOL (European Police College)	Bramshill	Yes	<p>Council Decision of 22 December 2000 establishing a European Police College, and Council Decision 2005/681/JHA of 20 September 2005- Article 8 paragraph 2 & 3: CEPOL may co-operate with national training institutes of non-MS of the EU, [...] The Governing Board may authorise the Director of CEPOL to negotiate co-operation agreements with [...] the above-mentioned bodies. Such co-operation agreements may be concluded only with the authorisation of the Governing Board. And [...] those with bodies of non-MS can only be concluded after the approval of the Council has been obtained.</p>

Community agencies proposed or under inter-institutional negotiation			
ECA (European Chemicals Agency)	Helsinki		Commission proposal COM(2003) 644
European Gender Institute	to be determined		
EFRA (European Union Agency for Fundamental Rights)	Vienna		Commission proposal COM(2005) 280

Annex C

List on the potential for ENP partners to participate in Community programmes

Policy area	Title	Provisions for opening up to ENP countries	Possibilities for participation of/cooperation with ENP partners
<i>Financial control</i>	HERCULE II	Yes	<p><i>Proposal for a Decision of the European Parliament and the Council for the amendment and extension of Decision 804/2004/EC on the Hercule programme</i></p> <p>The Hercule programme finances actions aimed at improving the protection of the Community's financial interests. It finances training, seminars, dissemination of best practices, associations involved in protection of the EC's financial interests, etc.</p> <p>The programme provides that, in order to promote activities combating fraud and any other illegal activities detrimental to the Community's interests outside the territory of the European Union, including the fight against cigarette smuggling and counterfeiting, expenditure relating to the participation of certain other third countries and the countries covered by the European Neighbourhood Policy is also considered eligible.</p>
	Pericles	Yes	<p><i>Proposal for a Council Decision amending and extending Decision 2001/923/EC establishing an exchange, assistance and training programme for the protection of</i></p>

		<p><i>the Euro against counterfeiting (the “Pericles” programme)</i></p> <p>Pericles, the Community programme for exchange, assistance and training in the protection of the Euro against counterfeiting, is designed to support and supplement the measures undertaken by the Member States and in existing programmes to protect the Euro against counterfeiting. Such measures include information exchange (seminars, workshops, meetings and conferences), placements and exchanges of staff, as well as technical, scientific and operational back-up. The proposal for extension covers the period 2007-2013.</p> <p>Projects under the programme may emanate from the Member States' competent authorities or from the Commission. In addition, the programme foresees that it shall, if necessary, be open to non-member countries in so far as appropriations are available in the Community budget, under conditions and in accordance with arrangements to be agreed with those countries.</p>
--	--	--

<i>Trade-related, market and regulatory reform, innovation</i>	Customs 2013, Fiscalis 2013	Yes	<p><i>Commission proposals on the Community programmes Customs 2013 and Fiscalis 2013 - COM(2006) 201 and 202</i></p> <p>The objectives of these two programmes include:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Customs 2013: to improve cooperation between the customs authorities of the Community and third countries, in particular the partner countries of the European Neighbourhood Policy • Fiscalis 2013: to improve cooperation with the tax authorities of third countries, in particular the partner countries of the European Neighbourhood Policy. <p>Respective Articles 3(3): The programme may also be open to the participation of certain partner countries of the European Neighbourhood Policy if these countries have reached a sufficient level of approximation of the relevant legislation and administrative methods to those of the Community and in accordance with provisions to be determined with those countries following the establishment of framework agreements concerning their participation in Community programmes.</p>
--	------------------------------------	-----	--

	Competitiveness and Innovation Framework Programme	Yes	<p><i>Proposal establishing a Competitiveness and Innovation Framework Programme - COM(2005) 121</i></p> <p>The Framework Programme shall have the following objectives:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) to foster the competitiveness of enterprises and in particular SMEs; (b) to promote innovation including eco-innovation. <p>The objectives of the Framework Programme shall be pursued through the implementation of the following specific programmes established in Title II, hereinafter “the specific programmes”:</p> <ul style="list-style-type: none"> (a) the Entrepreneurship and Innovation programme; (b) ... <p>Article 4: The Framework Programme shall be open to the participation of:</p> <ul style="list-style-type: none"> (d) other third countries, when agreements so allow.
<i>Employment</i>	Community Programme for Employment and Social Solidarity - PROGRESS	No	<p><i>Decision No .../2006/EC of the European Parliament and of the Council of 24 October 2006 establishing a Community Programme for Employment and Social Solidarity - Progress</i></p> <p>Article 16: only open to EFTA/EEA countries, candidate countries and western Balkan countries included in the stabilisation and association process</p>

<i>Consumer protection</i>	Programme of Community Action in the field of Consumer Policy	Yes	<p><i>Proposal establishing a Programme of Community Action in the field of Consumer Policy 2007-2013 - COM(2006) 235</i></p> <p>The objective of the programme is to complement and support policies of the Member States in this field.</p> <p>Article 10: The programme shall be open to the participation of third countries, in particular countries covered by the European Neighbourhood Policy, in accordance with conditions laid down in the respective bilateral or multilateral agreements establishing the general principles for their participation in Community programmes.</p>
<i>Agriculture and fisheries</i>	European Agricultural Fund for Rural Development	No	<p><i>Proposal on support for rural development by the European Agricultural Fund for Rural Development - COM(2005) 490</i></p>
	Common Agricultural Policy	No	<p><i>Proposal on the financing of the Common Agricultural Policy - COM(2005)489</i></p>
	European Fisheries Fund	No	<p><i>Proposal on the European Fisheries Fund - COM(2005)497</i></p>

	Common Fisheries Policy, Law of the Sea	No	<i>Proposal establishing Community financial measures for the implementation of the Common Fisheries Policy and in the area of the Law of the Sea</i>
<i>Justice, freedom and security</i>	Fundamental Rights and Justice	Yes (only as associate in individual projects)	<p><i>Communication and legislative proposals establishing for the period 2007-2013 a Framework Programme on Fundamental Rights and Justice - COM(2005) 122</i></p> <p>The programme comprises five specific programmes covering the following fields:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Fight against violence (Daphne) • Drugs prevention and information • Fundamental rights and citizenship • Criminal justice • Civil justice <p>Projects may associate candidate countries not participating in this programme where this would contribute to their preparation for accession, or other third countries not participating in this programme where this serves the objectives of the projects.</p>
	Solidarity and the Management of Migration Flows	No	<i>Communication and legislative proposals establishing a Framework Programme for Solidarity and the Management of Migration Flows for the period 2007-2013 - COM(2005) 123</i>

	Security and Safeguarding Liberties	Yes (only as partner in individual projects)	<p><i>Communication and legislative proposals establishing a Framework Programme on Security and Safeguarding Liberties for the period 2007-2013 - COM(2005) 124</i></p> <p>The programme addresses two challenges:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prevention, preparedness and consequence management of terrorism • Prevention of and fight against crime <p>As regards trans-national projects, third countries and international organisations may participate as partners but are not permitted to submit projects.</p>
Transport	Marco Polo	Yes	<p><i>Proposal establishing a second “Marco Polo” programme for granting Community financial assistance to improve the environmental performance of freight transport systems (“Marco Polo II”) - COM(2004) 478</i></p> <p>The Marco Polo programme supports actions in the freight transport, logistics and other relevant markets. These actions should contribute to maintaining the distribution of freight between the various modes of transport at 1998 levels by helping to shift the expected aggregate increase in international road freight traffic to short sea shipping, rail and inland waterways or to a combination of modes of transport in which road journeys are as short as possible.</p> <p>Among the funding criteria the proposals mention “European dimension – undertakings”: An action must be submitted by at least two independent undertakings established on the territories of two different Member States, or on the territories of one Member State and a close third</p>

			country.
	TEN financing (transport)	No	<p><i>Proposal determining the general rules for the granting of Community financial aid in the field of Trans-European Transport and Energy Networks and amending Council Regulation (EC) No 2236/95 - COM(2005) 475</i></p> <p>The focus of this proposal is on funding internal EC infrastructure. It will therefore not be open to third countries. However, the High Level Group dealing with TEN issues is preparing a report on extending major Trans-European Transport Axes to the ENP partner countries and neighbouring regions.</p>
	GALILEO programme	Yes	<p><i>Proposal on the implementation of the deployment and commercial operating phases of the European Programme on Satellite Radio Navigation - COM(2005) 477</i></p> <p>The Galileo Joint Undertaking is open to the participation of ENP partners and other third countries (for instance, Matimop of Israel is a member of the Galileo Joint Undertaking).</p>
	SESAR programme and Joint Undertaking	Yes	<p><i>Proposal for a Council Regulation establishing the SESAR Joint Undertaking - COM(2005) 602</i></p> <p>SESAR aims at developing a new generation air traffic management system.</p> <p>The Joint Undertaking will have two founding members: the European Community, represented by the Commission, and Eurocontrol. Participation will also be open to any other</p>

			<p>private or public entity, including third countries. A third country can become a member if that country has, at least, signed a horizontal agreement in the field of air transport. To date, Azerbaijan, Georgia, Lebanon, Moldova, Morocco, and Ukraine have either already signed or are in the process of signing such agreements.</p>
<i>Energy</i>	TEN financing (energy)	No	<p><i>Proposal determining the general rules for the granting of Community financial aid in the field of Trans-European Transport and Energy Networks and amending Council Regulation (EC) No 2236/95 - COM(2005) 475</i></p> <p>Due to its focus on internal EC energy networks, no third party participation is envisaged. However, the Commission proposal includes the notion that studies may be supported on the basis of a project as a whole, including its elements outside the territory of the EC.</p>
	Intelligent Energy-Europe programme	Yes	<p><i>Proposal establishing a Competitiveness and Innovation Framework Programme - COM(2005) 121</i></p> <p>The Framework Programme shall have the following objectives:</p> <p>(d) to promote energy efficiency and new and renewable energy sources in all sectors including transport.</p> <p>The objectives of the Framework Programme shall be pursued through the implementation of the following specific programmes established in Title II, hereinafter “the specific programmes”:</p>

			<p>(c) the Intelligent Energy-Europe programme</p> <p>Article 4: The Framework Programme shall be open to the participation of:</p> <p>(d) other third countries, when agreements so allow.</p>
<i>Information society</i>	ICT Policy Support programme	Yes	<p><i>Proposal establishing a Competitiveness and Innovation Framework Programme - COM(2005) 121</i></p> <p>The Framework Programme shall have the following objectives:</p> <p>(c) to accelerate the development of a competitive, innovative and inclusive information society.</p> <p>The objectives of the Framework Programme shall be pursued through the implementation of the following specific programmes established in Title II, hereinafter “the specific programmes”:</p> <p>(b) the ICT Policy Support programme.</p> <p>Article 4: The Framework Programme shall be open to the participation of:</p> <p>(d) other third countries, when agreements so allow.</p>
	Interoperable Delivery of European eGovernment	Yes (co-operation)	<i>Decision 2004/387/EC of the European Parliament and of the Council of 21 April 2004 on interoperable delivery of</i>

	services to Administrations, Businesses and Citizens (IDABC programme)		<p><i>pan-European eGovernment services to public administrations, businesses and citizens (IDABC)</i></p> <p>The objective of the IDABC programme is to identify, support and promote the development and establishment of pan-European eGovernment services and the underlying interoperable telematic networks supporting the Member States and the Community in the implementation, within their respective areas of competence, of Community policies and activities, achieving substantial benefits for public administrations, businesses and citizens.</p> <p>Article 14(2)</p> <p>Cooperation with other third countries, in implementing projects of common interest and horizontal measures, shall be encouraged, notably with public administrations in Mediterranean countries, the Balkans and eastern European countries. Particular attention shall also be given to international cooperation in support of development and economic cooperation. Related costs shall not be covered by the IDABC programme.</p> <p>A bilateral agreement, such as a memorandum of understanding, would be necessary to ensure participation of ENP partner countries in the IDABC programme. Following this agreement, the ENP partners can participate in projects of common interest and make use of horizontal measures.</p>
	LIFE +	No	<p><i>Proposal concerning the Financial Instrument for the Environment (LIFE+) - COM(2004) 621</i></p> <p>The objective is to provide a more streamlined and</p>

			<p>simplified instrument for environment protection. LIFE+ aims to contribute to the development, implementation, monitoring, evaluation and communication of Community environment policy and legislation as a contribution to promoting sustainable development in the EU.</p> <p>Third country participation is possible for EFTA, candidate as well as South-East European pre-candidate countries, only.</p>
<i>Crisis response</i>	Rapid Response	Yes	<p><i>Proposal establishing a Rapid Response and Preparedness Instrument for major emergencies - COM(2005) 113</i></p> <p>The proposal aims to provide a new legal basis for granting Community assistance to civil protection actions in the contexts of preparedness and rapid response. It will supplement the efforts of Member States to protect people, the environment and property by contributing to the effectiveness of systems for responding to major emergencies and the public health effects arising from such emergencies.</p> <p>In principle, as regards funding, the proposed instrument applies to activities within the EU (leaving external crisis response activities of the Community Civil Protection Mechanism to be covered by the Stability Instrument).</p> <p>Article 8: States which are not Member States of the European Union may participate in this Instrument where agreements and procedures so allow.</p>
	European Union Solidarity	No	<i>Proposal establishing the European Union Solidarity Fund</i>

	Fund		<p>- COM(2005) 108</p> <p>The proposal is based on the current EU Solidarity Fund Regulation for providing post-disaster assistance in the aftermath of major crises. The proposal enlarges its scope to cover not only such events resulting from natural disasters but also to include industrial/technological disasters, public health threats and acts of terrorism.</p> <p>Article 1: The scope of participants is limited to Member States and countries negotiating their accession to the EU.</p>
<i>People-to-people issues</i>	Public Health	Yes	<p><i>Proposal establishing a Programme of Community Action in the field of Health 2007-2013 - COM(2006) 234</i></p> <p>The programme shall complement, support and add value to the policies of the Member States and shall contribute to protecting and promoting human health and safety and improving public health.</p> <p>The Commission proposes that the programme be open to third countries, in particular countries in the European neighbourhood in accordance with conditions laid down in the respective bilateral or multilateral agreements establishing the general principles for their participation in Community programmes.</p>
	Lifelong Learning	No	<p><i>Decision No .../2006/EC of the European Parliament and of the Council of 15 November 2006 establishing an action programme in the field of lifelong learning</i></p> <p>This programme aims to foster interchange, cooperation</p>

			<p>and mobility between education and training systems within the Community so that they become a world quality reference.</p> <p><i>Article 7(2): Key activity 1 of the Jean Monnet Programme referred to in Article 3(3)(a) shall also be open to higher education institutions in any other third country.</i></p> <p><i>Article 8: Under the Lifelong Learning Programme, and in accordance with Article 9, the Commission may cooperate with third countries and with the competent international organisations, in particular the Council of Europe, the Organisation for Economic Cooperation and Development (OECD) and the United Nations Educational, Scientific and Cultural Organisation (UNESCO).</i></p> <p>Article 14(2): Up to 1% of the allocations under the Lifelong Learning Programme may be used to support the participation in partnership, project and network actions under the Lifelong Learning Programme of partners from third countries which do not participate in the Lifelong Learning Programme under the provisions of Article 7.</p>
	Culture	No (only cooperation)	<p><i>Proposal establishing the Culture 2007 programme (2007-2013) - COM(2004) 469</i></p> <p>The programme aims to enhance the cultural area common to Europeans through the development of cultural cooperation between creative artists, cultural players and cultural institutions of the countries taking part in the programme, through inter alia trans-national mobility, circulation of works and cultural and artistic products and inter-cultural</p>

			<p>dialogue.</p> <p>Article 5(2): The programme shall also be open to cooperation with other third countries which have concluded Association and Cooperation Agreements with the European Community which include cultural clauses, on the basis of supplementary appropriations and specific procedures to be laid down.</p> <p>Special actions: Support may also be given in this context to cooperation with third countries and international organisations, as set out in Articles 5(2) and 6 of the Decision.</p>
	European Audiovisual Sector (MEDIA 2007)	Yes (subject to conditions)	<p><i>Proposal concerning the implementation of a programme of support for the European audiovisual sector (MEDIA 2007) - COM(2004) 470</i></p> <p>The global objectives of the programme are to preserve and enhance European cultural diversity and its cinematographic and audiovisual heritage and promote inter-cultural dialogue, increase the circulation of European audiovisual works inside and outside the European Union and strengthen the competitiveness of the European audiovisual sector.</p> <p>Article 8(2): The programme is also open to the participation of States which are parties to the Council of Europe Convention on Trans-frontier Television ..., assuming that supplementary appropriations are received in compliance with the conditions to be agreed upon between the parties concerned.</p>

			<p>Article 8(3): Opening up of the programme to European third countries covered by paragraphs 1 and 2 may be subject to prior examination of the compatibility of their national legislation with Community legislation, including Article 6(1)(5) of Directive 89/552/EEC, as amended by Directive 97/36/EC. This provision does not apply to actions under Article 3.</p> <p>Article 8(4): The programme is also open to cooperation with other third countries which have concluded Association and Cooperation Agreements with the European Union incorporating clauses on the audiovisual sector and on the basis of supplementary appropriations and specific arrangements to be agreed upon (<i>comment: at present none of the Partnership and Cooperation Agreements between the EU and the European ENP countries</i>).</p> <p>Further comment: for southern Mediterranean ENP partners, participation in the (external) Euro-Med Audiovisual programme is better tailored to their needs.</p>
	Youth in Action	No (only cooperation)	<p><i>Decision No.../2006/EC of the European Parliament and of the Council of 15 November 2006 establishing the “Youth in Action programme” for the period 2007-2013</i></p> <p>The general objectives of the programme are to promote young people's active citizenship, to develop solidarity and promote tolerance among young people, to foster mutual understanding between young people in different countries, to contribute to developing the quality of support systems for youth activities and the capabilities of civil society organisations as well as to promote European cooperation in</p>

			<p>the youth field.</p> <p>Article 5(2): The actions in points 2⁹ and 3¹⁰ of the Annex shall be open to cooperation with third countries that have signed agreements with the Community relevant to the youth field, hereinafter referred to as "partner countries".</p> <p>This cooperation shall be based, where relevant, on additional appropriations from partner countries to be made available in accordance with procedures to be agreed with these countries.¹¹</p>
	Europe for Citizens	No	<p><i>Proposal creating the Citizens for Europe Programme for the period 2007-2013 - COM(2005) 116</i></p> <p>Article 5: open only to EFTA/EEA countries; candidate countries benefiting from a pre-accession strategy, in accordance with the general principles and the general terms and conditions laid down in the framework agreements concluded with these countries for their participation in Community Programmes, and the countries of the Western Balkans, in accordance with the arrangements to be established with these countries under the framework agreements on the general principles for their participation in Community programmes.</p>

⁹ Action 2 is European Voluntary Service.

¹⁰ Point 3, entitled "Youth of the world", covers cooperation with the neighbouring countries of the enlarged Europe (ENP countries) and other third countries.

¹¹ Comment: A special scheme has been introduced for the Mediterranean countries – the Euro-Med Youth programme: projects submitted by EU organisations are funded by the programme budget (including ENP costs), whereas projects submitted by organisations from ENP countries are funded from external support instruments.

<i>Research and development</i>	Research	-	<i>Communication from the Commission on Science and technology, the key to Europe's future – Guidelines for future European Union policy to support research - COM(2004)353</i> Only Communication setting out guidelines; no legislative proposal.
	Knowledge for Growth	-	<i>Communication on building the European Research Area (ERA) of knowledge for growth - COM(2005) 118</i> Only Communication; no legislative proposal.
	Seventh Framework Programme for Research	Yes	<i>Proposals concerning the Seventh Framework Programme of the European Community for research, technological development and demonstration activities (2007-2013) and of the European Atomic Energy Community (Euratom) for nuclear research and training activities (2007–2011) - COM(2005) 119</i> The Framework Programme provides for third country participation.
<i>Regional policy</i>	European Regional Development Fund	Yes	<i>Regulation (EC) No 1080/2006 of the European Parliament and of the Council of 5 July 2006 on the European Regional Development Fund and repealing Regulation (EC) No 1783/1999</i> Article 21(3): In the context of cross-border, trans-national and interregional cooperation, the ERDF may finance expenditure incurred in implementing operations or parts of operations on the territory of countries outside the European

			Community up to a limit of 10% of the amount of its contribution to the operational programme concerned, where they are for the benefit of the regions of the Community.
--	--	--	--